

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

Dane według rodzajów działalności prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the “European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)”. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

Data by kinds of activity are presented according to NACE Rev. 2.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniową,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. **Gross primary income in the households sector** consists of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) as well as other current transfers.

9. The grouping of data by voivodships and sub-regions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of the activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Act on Public Finances as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which accordingly to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,

- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

11. Dane dotyczące PKB i WDB za lata 2008-2009 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

Dane dotyczące PKB w ujęciu realnym za lata 2000-2006 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika w wyniku przeliczenia danych według rodzajów działalności w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2008-2009 w wyniku wprowadzenia przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym nowej metodologii szacowania wynagrodzeń oraz transferów bieżących.

12. Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. W 2013 r. zostaną opublikowane dane przeliczone na 1 mieszkańca przy wykorzystaniu liczby ludności opracowanej na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2010 r.”.

- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of scale of the “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

11. *Data concerning GDP and GVA for the years 2008-2009 were changed in relation to data previously published due to the change of the subject scope of the general government sector, the non-financial corporations sector as well as the financial institutions sector, accomplished as a result of standard procedure, in accordance with the fiscal notification requirements.*

Data concerning GDP in real terms for the years 2000-2006 were changed in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook as a result of data recalculation by kind of activity in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007.

Moreover, data concerning income in the households sector for the years 2008-2009 were revised as a result of introducing by the National Bank of Poland a new methodology of wages and salaries and current transfers estimation in the Balance of Payments.

12. *Data per capita were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. In the 2013 data per capita calculated on the basis of population number considering the Population and Housing Census 2011 will be published.*

12. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2010”.*

TABL. 1(294). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010	2005	2009	2010
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	76770	110541*	120120	x	x	x
T O T A L						
W tym wartość dodana brutto	67637	98236*	105795	100,0	100,0	100,0
Of which gross value added						
w tym sektor:						
of which sector:						
przedsiębiorstw	32953	52346*	58652	48,7	53,3	55,4
<i>non-financial corporations</i>						
instytucji rządowych i samorządowych	10253	13450*	13982	15,2	13,7*	13,2
<i>general government</i>						
gospodarstw domowych	21241	27534	28161	31,4	28,0*	26,6
<i>households</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1794	1739	1959	2,7	1,8	1,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł	20467	32022*	37498	30,3	32,6	35,4
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe	15472	24513*	29210	22,9	25,0	27,6
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo	4100	7468	7951	6,1	7,6	7,5
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja	17846	24679*	25000	26,4	25,1	23,6
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ, transportation and storage, accommodation and catering^Δ, information and communications</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6864	9327*	9553	10,1	9,5	9,0
<i>Financial and insurance activities, real estate activities</i>						
Pozostałe usługi	16567	23000*	23834	24,5	23,4	22,5
<i>Other services</i>						
NA 1 MIESZKAŃCA^a	26560	38427*	41750	x	x	x
PER CAPITA^a						

a W złotych.

a In zlotys.

TABL. 2(295). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW**
(ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Produkcja globalna	161767	234222*	257083	Gross output
Zużycie pośrednie	94130	135987*	151288	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	67637	98236*	105795	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	27851	39979	42766	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	38844	57173*	61614	Gross operating surplus

TABL. 3(296). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	51189	68375*	71325	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	17710	23769*	24791	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	49975	65637*	69049	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	17290	22817*	23999	per capita in zł

TABL. 4(297). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG PODREGIONÓW**
(ceny bieżące) W 2010 R.
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED BY SUBREGIONS (current prices)
IN 2010

PODREGIONY SUBREGIONS	Produkt krajowy brutto Gross domestic product		Wartość dodana brutto Gross value added	
	w mln zł in mln zł	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	w mln zł in mln zł	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł
O G Ó Ł E M	120120	41750	105795	36771
TOTAL				
Jeleniogórski	17153	29805	15107	26250
Legnicko-głogowski	30021	66937	26441	58955
Wałbrzyski	18800	27932	16558	24600
Wrocławski	18431	33665	16233	29650
M. Wrocław	35715	56461	31456	49728